

ПРОБЛЕМИ УПОРЯДКУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СИСТЕМІ РОЗВИТКУ ВНУТРІШНЬОГО РИНКУ В УКРАЇНІ

19 березня 2021 року в Інституті законодавства Верховної Ради України в рамках заходів, спрямованих на подальший розвиток законодавчого забезпечення реального сектору економіки, проведено круглий стіл з обговорення питань удосконалення правового регулювання ринкових відносин в Україні.

Відкриваючи засідання, в. о. директора Інституту, член-кореспондент НАН України Євген Бершеда вказав на потребу посилення законодавчого регулювання ринкових відносин. Саме правовими методами має забезпечуватися контроль і координація ринкової системи. Значення таких методів особливо підвищується під час глобальних економічних криз, коли наявна стабільність ринку суттєво порушується. Як свідчить досвід розвинутих європейських країн, правильне застосування законодавчих норм є запорукою ефективного розвитку як внутрішнього ринку товарів та послуг, так і захисту інтересів національних виробників у міждержавних торговельних відносинах.

Модератор круглого столу – науковий консультант Інституту законодавства, д.е.н. Валерій Сергієнко підкреслив, що жодна із затверджених за роки незалежності України стратегій не була завершена. Головною метою експертно-аналітичного обговорення шляхів подальшого розвитку ринкової системи України є визначення здобутків та недоліків базових законів, виявлення особливостей їх застосування на загальнодержавному, галузевому та регіональному рівнях.

Науково-аналітичну доповідь щодо пріоритетів розвитку внутрішнього ринку України, розроблену ДУ «Інститутом економіки та прогнозування НАН України», представила провідний науковий співробітник цієї установи, к.е.н. Інна Шовкун. Червоною ниткою при викладі нею основних напрямів і заходів державної політики, спроможних, за висновком науковців Інституту, забезпечити динамічне зростання вітчизняного внутрішнього ринку, проходила теза, що доволіно, лише під впливом ринкових важелів, механізм кумулятивного зростання внутрішнього ринку України функціонувати не зможе, що заслуговує окремої уваги в умовах незадовільного стану основних фондів та повільної модернізації національного виробництва.

Вступивши в дискусію з попереднім доповідачем, заступник директора Інституту досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки НАН України ім. Г.М. Доброва, д.е.н. В'ячеслав Соловйов зазначив, що сучасна українська модель ринку є прикладом квазіринку, яка ще недостатньо сприяє економічному розвитку країни. Невідкладного удосконалення потребують методичні підходи до визначення державних пріоритетів та реалізації регіональної інвестиційної політики.

Завідувач відділу економіки вищої освіти Інституту вищої освіти НАПН України, д.е.н. Ігор Жиляєв, розглянувши у своєму виступі принципи

та процедури оцінки заходів державного регулювання й можливості саморегулювання ринку як їх альтернативи, проаналізував вплив законодавчих норм на практику діяльності суб'єктів господарювання.

Актуальним проблемам удосконалення понятійного апарату у системі вітчизняного законодавства стосовно розвитку внутрішнього ринку, правового та економічного забезпечення торговельних відносин присвятив свою доповідь в.о. завідувача відділу комплексних проблем державотворення Інституту законодавства, д.н.держ.упр. Валерій Воротін. Він акцентував увагу на ролі правового регулювання у реалізації внутрішньої політики держави в ринковій сфері.

Продовжуючи обговорення, заступник голови Національного агентства кваліфікацій, д.ф.-м.н. Володимир Ковтунець вказав на необхідність підвищення ролі моделювання ринкових процесів та кодифікації відповідного чинного законодавчого поля. Промовець зупинився на методологічних аспектах галузевих проблем формування ринку – опрацюванні критеріального апарату, алгоритму упорядкування конкурентного середовища, особливостях впровадження в Україні зарубіжного досвіду регулювання ринкового господарства.

На фрагментарність реалізації пріоритетних заходів у ринковій сфері, що виникла внаслідок недоліків методології їх розробки, звернув увагу і головний науковий співробітник НДІ інтелектуальної власності НАПрН України, к.е.н. Геннадій Андрощук. На його думку, невідкладного розв'язання потребує проблема стратегічного планування розвитку внутрішнього ринку в Україні з урахуванням оцінки відповідності державним пріоритетам та конкурентоспроможності. При цьому особливої значущості набуває Програма активізації економіки й імпортозаміщення, що спрямована на підтримку вітчизняного виробника.

Головний науковий співробітник НДІ інтелектуальної власності НАПрН України, д.е.н. Олександр Бутнік-Сіверський порушив питання щодо досвіду стратегічного планування у сфері ринкових відносин на регіональному рівні. Тут, за його словами, спостерігається, з одного боку, відсутність чіткого визначення стратегічних цілей, а з іншого, – низький рівень впровадження наукових досліджень, насамперед дисертаційних.

У засіданні круглого столу також взяли участь наукові співробітники Інституту законодавства д.е.н. Іван Дахно, Тетяна Кравцова, Андрій Лапінський.

Матеріали засідання передбачено опублікувати у науково-практичному збірнику.